

Integraal advies jaarrekening RUD en begroting Omgevingsdienst Noord-Holland Noord namens de vier colleges van burgemeester en wethouders in de Kop van Noord-Holland

Op 10 april 2019 heeft het Dagelijks Bestuur van de RUD NHN de jaarrekening 2018 van de RUD en de begroting 2020 van de OD NHN vastgesteld. Beide stukken zijn aan de gemeenten toegezonden en de raden hebben nu de gelegenheid een gemeentelijk standpunt te geven ten aanzien van de financiële kaders.

Jaarrekening

De RUD laat in haar jaarrekening een positief resultaat zien. Er is voor dit jaar geld over maar er zijn ook risico's. Als gemeenten vinden we het belangrijk dat de OD NHN een financieel robuuste organisatie is. Op dit moment worden de volgende risico's uit de algemene reserve gedekt:

RISICO'S

Nr	Risico	Effect	E/I	Kans	Impact	Weerstandscapaciteit
2	Outputfinanciering	exploitatieadeel	E	0,5	€ 175.000	€ 87.500
3	Uittreden deelnemende partijen	exploitatieadeel	E	0,5	€ 175.000	€ 87.500
5	Trainees boven formatief	exploitatieadeel	E	0,55	€ 550.000	€ 300.000
6	WFM	Exploitatieadeel	E	0	€1.000.000	€ 0
Totaal						€ 475.000

Weerstandscapaciteit

Uit de risico's blijkt dat de (onvoldoende) weerstandscapaciteit in grote mate wordt veroorzaakt door de boven formatief aangestelde trainees. In de memo aan het AB d.d. 18 oktober 2018 heeft de RUD aangegeven dat de trainees zijn aangesteld om te zorgen voor een instroom van jonge vernieuwende medewerkers die ook een stukje cultuurverandering met zich meebrengen. Daarnaast sluit de instroom van trainees aan op de verwachte uitstroom. Het boven formatie aanstellen van trainees zien wij daarom niet als risico maar als een beleidsmatige keuze. Het aanstellen van trainees is een keuze om een robuuste organisatie te blijven en de effecten hiervan maken onderdeel uit van de bedrijfsvoering van de RUD. Daarnaast biedt het generatiepact (zie AB 8 maart 2017) mogelijkheden om de vrijevaluren met trainees in te vullen.

Wat op valt is dat de stortingen in de diverse bestemmingsreserves (waaronder ICT) niet bij de beschikbare weerstandscapaciteit zijn meegenomen. Het simpele feit dat deze bestemd is voor ICT-doeleinden wil niet zeggen dat bv. bij calamiteiten de besluitvorming niet kan worden heroverwogen en de middelen ingezet kunnen worden voor andere doeleinden. Verder valt op dat een nadere berekening van de weerstandsratio ontbreekt (op een wijze zoals deze in de begroting 2017 en jaarrekening 2017

opgenomen). Wij verwachten een nadere toelichting op de weerstandscapaciteit, de risico's en de weerstandratio.

Masterplan ICT

Vanuit het masterplan ICT wordt er een belangrijke efficiencyslag verwacht. Het is jammer dat de ICT-investeringen niet eerder zijn gedaan waardoor de efficiencywinst nog niet gerealiseerd kan worden. Daarnaast was een deel van de ICT-investeringen bedoelt om te voldoen aan de AVG. Onduidelijk is of de RUD nu al aan de AVG voldoet, of dat hier nog een opgave ligt. Uit de stukken die gaan over de voortgang van het masterplan ICT wordt niet benoemd waar de bestemmingsreserve ICT precies aan wordt uitgegeven. Dit wordt ook in de begroting niet nader uitgewerkt. Graag zouden wij een onderbouwing zien waarin nader geconcretiseerd wordt waar de RUD denkt dat dit geld in de toekomst aan wordt uitgegeven. Anders bestaat het risico dat deze middelen vrijvallen.

Overboeken verlofuren

Uit de jaarrekening blijkt dat er een overschot is aan verlofuren. Uit de jaarrekening 2018 blijkt niet wat er wordt gedaan om een groot verlofoverschot in de toekomst te voorkomen en zo financieel beter in control te zijn. De vraag is ook of er nog steeds een overschot is aan verlofuren en hoe dit doorwerkt in de begroting 2020. In de jaarrekening moet opgenomen worden hoe de RUD in de toekomst met het overschot aan verlofuren om gaat.

Transparanter werken

De RUD beschrijft in haar jaarrekening dat er de behoefte is om transparanter te worden over de uitgevoerde werkzaamheden. Als gemeenten juichen wij deze behoefte van harte toe maar merken ook dat deze ambitie al langer leeft. Hierdoor adviseren wij de OD NHN om sneller meters te gaan maken op dit gebied. Vooral als het gaat om de verantwoording op gemeentelijk niveau. Positief is dat de jaarrekening 2018 goed aansluit op de indicatoren in de begroting. De verantwoording over het al dan niet behalen van de indicatoren is wel zeer beperkt.

Een eerste aanzet is bijvoorbeeld onder- en overschrijdingen te verklaren. Wij zouden graag per programma zien waar de over- of onderschrijding door is gekomen. In bijlage drie en vier van de jaarrekening 2018 worden weliswaar productieaantallen genoemd maar onduidelijk is waardoor de verschillen tussen prognose en realisatie uit voortkomen. Zo verwachten wij een onderbouwing over het feit dat er veel meer administratieve controles zijn gedaan dan in eerste instantie geprognostiseerd. We zouden graag ook de kosten per productie item willen zien, de procentuele afwijkingen, en een toelichting ontvangen op alle afwijkingen groter dan 25 in absolute getallen die tevens een afwijking van meer dan 25% inhouden. Voor volgend jaar zouden wij graag nog een tabel met bijdragen per deelnemer zien waarin met de begroting van datzelfde jaar het verschil zichtbaar wordt tussen wat er geraamd was en wat uiteindelijk betaald is.

Managementletter

De uitkomsten vanuit de managementletter nemen wij graag ter kennisgeving aan. Dit jaar zouden wij graag in de jaarrekening 2019 terugzien dat de aanbevelingen van de accountant zijn opgevolgd.

Begroting

Een financieel robuuste organisatie

De OD NHN is momenteel belast met veel toezichttaken zoals asbest taken, het besluit lozen buiten inrichtingen, energie en het besluit bodemkwaliteit. Dit brengt het risico met zich mee dat de huidige taken niet meer binnen de lumpsumfinanciering uitgevoerd kunnen worden en dat de grens van de huidige capaciteit van de ODNHN, gezien de economische groei, misschien al binnen voorzienbare tijd bereikt wordt. Het is daarom belangrijk om in de begroting voldoende middelen vrij te maken om kwalitatief hoogwaardige controles uit te kunnen blijven voeren. Wij gaan er van uit dat dit door middel van de indexering geborgd is. Wat wel nog mist in de begroting zijn de gevolgen van het toezicht op en de handhaving van de energie-informatieplicht voor bedrijven en de uitwerkingen van de omgevingswet. Met name voor de Omgevingswet wijzen wij u in dit verband op de reserve die u hiervoor heeft aangelegd. In onze gezamenlijke zienswijze op de kadernota spraken wij de verwachting uit, dat u met betrekking tot de grote ontwikkelingen tenminste zou duiden hoe uw organisatie omgaat met de verschillende wensen en opdrachten van de deelnemers. U geeft aan hiervoor nog onvoldoende zicht op de diverse wensen te hebben en dat u verdere invulling zal geven middels begrotingswijzigingen, uiteraard heeft dit niet onze voorkeur.

Outputfinanciering:

Voor de outputfinanciering wordt middels de jaarrekening 2018 al een voorschot op de discussie omtrent “het overwegen van output gebaseerde financiering”. In 2019 wordt er een pilot gedraaid waarmee u wilt experimenteren. Het is belangrijk dat deze pilot dit jaar van start gaat zodat de bestuurlijke keuze voor de financieringsvorm geen vertraging oploopt. De deelnemers in de Noordkop zien uit naar deze discussie maar willen hierop niet vooruitlopen via de weg van de jaarrekening/begroting. Wij gaan ervan uit dat de uitkomsten van de pilot en eventuele vervolgstappen in het Algemeen Bestuur aan de orde zullen komen.

Inzicht via de begroting

Het blijft lastig om de juiste informatie uit de begroting te halen. Zo worden de fluctuaties in de baten en lasten niet gespecificeerd of toegelicht. Ook wordt er nog geen gebruik gemaakt van het toetsingsformulier jaarstukken, zoals bijvoorbeeld bij de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord wel gedaan wordt. Wij adviseren (wederom) het DB om de volgende begroting deze verbeterpunten over te nemen.

Indexering

In het advies aan het DB op de kadernota 2020 is over de indexering het volgende aan u als DB meegegeven: “Verder is voor de indexering de loon-/prijsverhouding 70/30 in de uitgangspunten de afgesproken. U wijkt hiervan af. De motivering hiervoor achten wij tekortschieten. Wij gaan ervan uit dat u in uw begroting de vastgestelde financiële uitgangspunten volgt of afwijkingen hiervan van een (betere) motivering voorziet.” Voor de begroting hebben we deze motivering echter nog niet in de begroting teruggezien ondanks dat het DB op 6 maart 2019 heeft besloten dat afwijkingen van de FUGR in de begroting worden gemotiveerd. Deze motivering willen we graag nog nader toegelicht zien.

Weerstandscapaciteit

De in de begroting 2020 opgenomen weerstandscapaciteit van € 201.582 (algemene reserve) is exact gelijk aan de weerstandscapaciteit zoals vermeld in de jaarrekening 2017 (ook € 201.582). Bovenop de stand van de algemene reserve heeft via de jaarrekening 2017 ten laste van het resultaat een storting van € 104.052 in de algemene reserve plaatsgevonden die hiermee gegroeid is van € 201.582 naar een bedrag van € 305.634. Het lijkt erop dat in de begroting 2020 geen rekening is gehouden met de storting in de algemene reserve in 2017. Indien hier de storting in algemene reserve ten laste van het resultaat 2018 ad € 100.182 wordt opgeteld ontstaat een algemene reserve in 2020 van € 405.816. De feitelijke weerstandscapaciteit ligt dus aanzienlijk hoger. Graag willen wij hier nader over worden geïnformeerd. (NB: wij begrijpen dat het resultaat 2018 nog niet in de begroting 2020 is opgenomen in afwachting van de besluitvorming over de bestemming van het resultaat).